

INSPIRATÖRER

”Jag föddes i en enkel lantbrukarfamilj i lilla Giresta i Uppland på 1930-talet. Att studera vidare efter folkskolan var otänkbart, men när jag började i småskolan upptäckte skolläraren och prästen att jag hade läshuvud och med deras hjälp fick jag mot alla odds chansen att läsa vidare på läroverket i Uppsala. Jag glömmer aldrig dagen när antagningsbrevet anlände. Terminsavgifterna skulle bekostas genom ett stipendium. Jag hade inte blivit den jag är idag om jag inte hade haft människor som stöttat och uppmuntrat mig i min ungdom. Därför kan jag inte tänka mig något bättre sätt att hedra dem än att i min tur stötta unga talanger i början av sin karriär genom att dela ut stipendier. Vi kommer alla att ha glädje av att de lyckas!”

Anders Wall

Många är de Anders Wall-stipendiater (wallumner) som på olika sätt för Anders Walls stafettpinne vidare genom att själva stötta begåvningar och dela ut stipendier, eller på andra sätt bidra till människors och samhällets utveckling. På följande sidor presenterar vi ett axplock av alla fantastiska wallumner som utgjort inspirationskällor för de konstnärliga ledarna Charlotte Hellekant (också en wallumn) och Linus Fellbom i skapandet av detta scenkonstverk.

I galakonserten får vi njuta av artisteri på högsta nivå från några av stiftelsens främsta musikstipendiater genom åren, samtidigt som de övriga stipendieområdena speglas konstnärligt i musikval och scenisk

gestaltning. Inspirationen utgörs såväl av enskilda wallumners prestationer som av stiftelsens grundläggande värderingar om kreativitet, entreprenörskap och gränsöverskridande samarbete, liksom de nära relationerna med Finland och Baltikum.

Wallumnis medlemmar bidrar inom sina områden till samhällets utveckling genom avancerad forskning, medicinsk spetskompetens, prisad pedagogik, nya företag med innovativa tjänster och produkter, framstående kulturgärningar och lokalt entreprenörskap för en levande landsbygd. Miljö, klimat och hållbarhet är starka drivkrafter för många wallumner.

JENNY SÖDERSTRÖM

Tack vare Jennys entreprenörskap och engagemang för sin bygd sjuder den lilla byn Lannavaara i norra Lappland av aktivitet. Jenny blev som 19-åring världens yngsta gemmolog (ädelstensexpert) och tog samtidigt över som VD i familjeföretaget Kristallen AB. Företaget erbjuder utbildning inom ädelstensteknologi och smycketillverkning och är Nordens enda distansfilial för The Gemmological Association med ca 20 elever året om. Hon har bedrivit utbildningssamarbete med Namibia och Luleå tekniska universitet och skapat en kurs i ädelstensslipning för synskadade. Hon äger också turistanläggningen med restaurang, hotell och stugby. Jenny slipar diamanter i dubbel bemärkelse, så väl bokstavligt som bildligt genom glädjen att se sina studenter att utvecklas. (*Landsbygdsutveckling 2007*)

KENNETH ALNESS

På 1990-talet hittade Kenneth en bok om växtodling från 50-talet som beskrev möjligheten att med varmvatten rena utsäde från svampar och bakterier. Det ledde till uppfinningen ThermoSeed, en patenterad process utan kemikalier. Hittills har ThermoSeed-anläggningar behandlat utsäde motsvarande över en miljon hektar spannmålsodling och därmed ersatt enorma mängder kemikalier världen över. Kenneth tilldelades 2017 Sveriges lantbruksuniversitets Innovationspris, som en av de mest samhällsnyttiga innovationerna i universitetets 40-åriga historia. 2021 utsågs ThermoSeed till bästa miljöinnovation av den europeiska branschorganisationen för lantbrukskooperationer. Kenneth fortsätter att sprida metoden över världen som VD för bolaget ThermoSeed Global AB. (*Landsbygdsutveckling 1995*)

LIISA SMITS

Liisa Smits tänkte satsa på en forskarkarriär inom atmosfärisk fysik när hon upptäckte att väderprognoserna i afrikanska länder ofta slog fel. Det ledde till att hon flyttade till Ghana och utvecklade en världsunik metod för mer korrekta väderprognoser i tropikerna. Idag levererar hennes företag Ignitia väderinformation i mobilen till drygt 2 miljon bönder dagligen – en viktig förutsättning för ökade skördar. Ignitias prognoser har en träffsäkerhet på 84 procent, att jämföra med de afrikanska tv-stationernas drygt 30 procent och BBC:s 39 procent. Pålitliga väderprognoser räddar liv i fattiga världsdelar, där vädret kan slå om snabbt, och innebär stora besparingar för väderberoende branscher. *(Unga Forskare 2008)*

JONATAN PERSSON

Redan på gymnasiet lade Jonatan, inom ramen för Ung Företagsamhet, grunden för Helios Innovations AB med sin avsaltningsteknik för havsvatten med hjälp av restvärme från fabriker. Industrier förbrukar ca 20% av allt sötvatten i världen och behovet väntas öka, men med Jonatans metod kan de bli självförsörjande och även producera överskott. Vid Utställningen Unga Forskare 2019, Sveriges största tävling för gymnasieprojekt inom naturvetenskap, teknik och matematik, utsågs Jonatan till vinnare i dubbla kategorier. Han har i samarbete med bolaget Höganäs utvecklat en pilotanläggning i Halmstad och hoppas etablera samarbete med fler industriföretag. Nästa steg är att leverera världsledande avsaltningsmaskiner till kustnära industrier världen över. När *Veckans affärer* utsåg Sveriges supertalanger kom Jonatan på 7:e plats i klassen "Samhällsbyggare". *(Ung Företagsamhet 2019)*

FREDRIK LÖFGREN

Fredrik har studerat teknisk fysik och elektronik vid Linköpings universitet och vunnit flera medaljer vid VM och OS inom robotik. Han har bl.a. varit kapten för det svenska robotlandslaget i fotboll och vunnit Geni-kampen i SVT. Nu driver han företaget Dyno Robotics som utvecklar robotar som hjälper människor. Han är en populär föreläsare och har bl.a. föreläst för f.d. statsministern Göran Persson och Kronprinsessan Victoria. Fredrik studerar hur teknologi, digitalisering och AI påverkar vårt samhälle, våra arbetsplatser och vårt sätt att leva och intervjuas ofta i media som expert inom AI och robotik. Han är övertygad om att robotar kommer ta över många av dagens jobb och utföra dem effektivare och säkrare än människor. Vi får istället få mer tid till familj, vänner och hobby. *(Unga Forskare 2017)*

AXEL AHLSEN

Axel har studerat fysik, matematik och meteorologi vid Uppsala universitet. 2011 började han ägna sig åt fotokonst och skapar bilder med matematiken som utgångspunkt. Han har haft ett flertal utställningar, bl.a. på Elverket i Djursholm och i Sturegallerian. "Fotografierna i mina verk är unika paletter med färg och form som utgör grunden för matematiska kompositioner. Matematiken ser jag som ett resultat av människans förmåga till fantasi. Vi identifierar mönster för att förutsäga framtiden. Det har utvecklats till dagens matematik och även till musik. På samma sätt som takten i en låt skänker den dess rytm, använder jag rotationer för att ge mina verk en rytm" berättar Axel om sitt bildskapande. *(Katedralskolan i Uppsala 2008)*

JULIA MUSTONEN-DAHLKVIST

Att finna talanger och hjälpa dem att nå sin fulla potential är Julias livsuppgift. Hon har gjort internationell karriär som konsertpianist och varit verksam som musiker och pedagog i sju europeiska länder. 2011 blev hon universitetslektor och ledare för piano vid Musikhögskolan Ingesund, Karlstad universitet, och har sedan dess byggt upp en pianoakademi med världsrykte utanför Arvika. Här samlas unga konsertpianister från hela världen för att med Julias hjälp vidareutveckla sitt artisteri och förbereda sig för viktiga konserter och tävlingar på högsta internationella nivå. Ingesund Piano Artists in Residence innehar för närvarande de bästa resultaten i världen i antal topplaceringar i internationella pianotävlingar på World Federation Competition-nivå! (*Giresta 2008*)

EMIL OLSSON

Emil är lantbrukare på Slätte gård i Västergötland och driver ett av de största jordbruksföretagen i Sverige som tillämpar ekologisk odling. Han köpte sin första lantbruksfastighet på 4 ha som 18-åring. Tjugo år senare uppgår odlingsarealen till 1600 ha, plus 1800 ha skog. Emil har grundat flera företag med inriktning på ekologisk produktion, bl.a. Ekoväx, som ligger i frontlinjen för svensk ekoutveckling inom lantbruket genom egen tillverkning av ekologiska gödselmedel för ökade skördenivåer. Ett miljömässigt hållbart jordbruk måste också vara lönsamt, anser Emil, som för att driva på utvecklingen också utbildar andra lantbrukare i hur man bedriver effektivt ekologiskt lantbruk. Varje år sedan 2011 anordnas Slätte Ekodag, en kunskapsdag för ekodlare men även för nyfikna konventionella odlare. (*Landsbygdsutveckling 2011*)

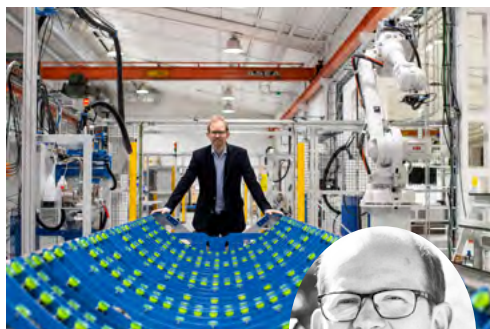
CHRISTIAN LINDHOLM

Christians Anders Wall-stipendium finansierade på 90-talet hans forskning i Design Management vid London Business School, vilket ledde vidare till en lysande karriär inom Nokia som chef för användargränssnitt. Drygt tio procent av mänskligheten lärde sig ringa och texta med hjälp av Christians innovation Navi-key, som använts på mer än miljard mobiltelefoner. Hans operativsystem Koru för digitala klockor finns idag på mer än 40 miljoner exemplar. Christian har tillsammans med den yngre wall-lumnen Kenneth Salenius grundat Vertical, ett nyskapande management consulting-bolag inom innovation. En stor del av omsättningen kommer från hälsovårdsområdet med globala bolag som Pfizer, Roche, MSD och Orion bland kunderna samt från industrisektorn med fokus på cirkulär ekonomi. *(Hanken, Svenska Handelshögskolan i Helsingfors 1992)*

HÅKAN GULDKULA

Håkan var en av de första som fick stipendiet för ett års internship vid Svenska Handelskammaren i New York. Han stannade i USA och fick i hård konkurrens anställning på en av de största investmentbankerna på Wall Street, Drexel Burnham Lambert, där han blev en av de yngsta delägarna och knöt värdefulla kontakter. Idag driver han företag inom IT och AI, med bl.a. utveckling av ett säkerhetssystem för ursprungsspårning av kött, vilket också kan vidareutvecklas för att identifiera framtida viruspandemier. Håkan äger världspatenten inom ursprungsmärkning av kött med hjälp av block chain-tekniken. Han har skapat ett eget prisbelönt champagne-märke, Guldkula, i samarbete med experten Richard Juhlin. *(Svenska Handelskammaren New York 1985)*

JOAKIM BYSTRÖM

Joakim har utvecklat ny teknik för solceller och grundat det börsnoterade företaget Absolicon i Härnösand med installationer över hela världen. Hälften av världens energiförbrukning sker vid uppvärmning. Absolicon hjälper industrier att byta från fossila bränslen genom en lönsam, flexibel och utsläppsfri energilösning med solvärmeresurser. Företagets solfångare har den högsta uppmätta optiska effektiviteten någonsin för en kommersiellt tillgänglig koncentrerande solfångare och beviljades 2019 efter tuffa tester det först utgivna kvalitetsmärket Solar Keymark av det tyska certifieringsorganet DIN CERTCO. Absolicon är idag det enda företag i världen som klarar kraven. *(Unga Forskare 1989)*

ERIK FJELLBORG

När Erik i gymnasiet sommarjobbade på McDonalds insåg han att företaget hade problem med personalhanterings-systemet och utvecklade, inom ramen för Ung Företagsamhet, en egen smart lösning för personalplanering och schemaläggning. Så föddes företaget Quinyx, som tjugo år senare är världsledande på digital schemaläggning. Erik har alltid sett teknik som en stor möjliggörare och idag är Quinyx ett snabbväxande techbolag som bl.a. med automatisk AI-bemanning hjälper företag att ha rätt personer på rätt plats. ”Dåliga scheman minskar inte bara anställdas produktivitet och hälsa, de leder också till högre personalomsättning,” säger Erik. Quinyx värderas till miljardbelopp och omsätter över 300 miljoner kronor per. Företaget är verksamt i stora delar av Europa och USA, med kunder som McDonalds, ICA, SATS, Espresso House och Filmstaden. *(Ung Företagsamhet 2006)*

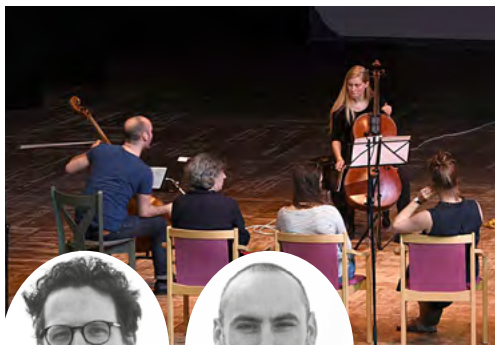
MIKAEL INGEMYR

Mikael är generalsekreterare för Astronomisk Ungdom och har tidigare forskat vid Uppsala universitet om stjärnor och exoplaneter, dvs. planeter utanför vårt solsystem, i syfte att finna planeter som liknar Jorden. Som elevarbete på Rymdgymnasiet i Kiruna bestämde han storleken på exoplaneten WASP-12b med hjälp av passagemetoden och för det fick han Unga Forskares stipendium till MIT i Boston. Hans forskningsarbete på MIT publicerades i *The Astrophysical Journal* (2011). Mikael är grundare av Astronomisk Ungdom, styrelseledamot i Svenska astronomiska sällskapet, samt f.d. förbundsordförande för Unga Forskare. Han har fått en asteroid uppkallad efter sig (12311 Ingemyr) och år 2017 fanns han med på TCO:s lista över framtidens 99 mäktigaste personer. (*Unga Forskare 2012*)

ALLEN MOHAMMADI

Allen har med sin bror Max grundat företaget PlasticFri baserat på deras innovation som förvandlar jordbruksavfall till ett växtbaserat ersättningsmaterial som är 100% biologiskt nedbrytbart, komposterbart och giftfritt, främst avsett att ersätta produkter av konventionell plast. Duon har tilldelats flera utmärkelser, såsom "Forbes 30 under 30", och med PlasticFri utsågs de 2020 i konkurrens med 1400 företag världen över till "världens mest innovativa och hållbara startup företag" (*Årets Uppsalastudent 2016*)

JÄRNA FESTIVAL ACADEMY

Peter Friis Johansson (Giresta 2013) och

Jakob Koranyi (Giresta 2007)

Järna Festival Academy är en årligen återkommande kammarmusikfestival och sommarakademi som lockar till sig toppskiktet av unga musiker från hela Europa. Studenterna erbjuds privatlektioner, masterclasses och möjlighet att uppträda på scen. Akademien är gratis och kostnad för mat och boende täcks av sponsorbidrag, bl.a. från Anders Walls stiftelse. Järna Festival Academy vill vara en progressiv kraft för ett bättre samhälle och arbetar aktivt med Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Bakom projektet står pianisten Peter Friis Johansson och cellisten Jakob Koranyi.

SOLAR BORA-PROJEKTET

Per Kangru (Unga Forskare 1997) och Robert Sundqvist

(Svenska Handelskammaren London 1991)

Per Kangeru och Robert Sundqvist är initiativtagare till det s.k. Solar Bora-projektet som förser fattiga hushåll i Afrika med moderna elspisar som drivs av solpaneler. Traditionellt lagas mat i en enkel vedeldad trestensspis men vedbehovet glesar ut skogarna och röken dödar fler än malaria och AIDS tillsammans. Solar Bora erbjuder ny elektronik, fungerande solpaneler och avancerad batteriteknologi och tack vare en finansieringslösning med gröna obligationer som återbetalas inom 5–10 år kan en familj som lever på tio kronor om dagen få tillgång till stabil el dygnet runt och dessutom få inkomster från den el de inte förbrukar själva.

FÖRSTA PARKETT

David Huang (Giresta 2016), Puran Chen (Unga Forskare 2013), Daniel Migdal (Giresta 2012)

Med Första parkett föddes ett nytt koncept för kammarmusik riktat till en yngre publik som går ut på att unga musiker spelar, samtalar och smuttar på goda drinkar med publiken i en avspänd miljö. Den primära målgruppen var människor i åldern 20-35 år som sällan besöker ett konserthus. Bakom idén stod wallumnerna Puran Chen, läkare, cancerforskare och amatörpianist, Daniel Migdal, violinist och David Huang, pianist. Davids vision är ett samhälle rikt på kultur för alla och i samma anda grundade han tillsammans med dirigenten Christian Karlsen festivalen Gränslandet, där man placerar en symfoni-orkester på en nattklubb under en motorvägsbro.

OPERA I FÅRHUSET

Caroline Gentele (Confidencen 1997), Gabriella Lambert-Olsson (Giresta 1995, Confidencen 1996), Erik Johansson (Landsbygdsutveckling 2004)

Som en del av kulturhuvudstadsåret i Umeå 2014 skapade lantbrukaren Erik Johansson tillsammans med Caroline Gentele och Gabriella Lambert-Olsson i DivineOpera konceptet "Opera i fårhuset" i Eriks fårhus på Häljegård utanför Umeå – en konsertscen så udda att det t.o.m. uppmärksammades av *Chicago Tribune*. "Jag tyckte det var en rolig idé att blanda människor som aldrig varit på opera med dem som aldrig varit i ett fårhus. Fåren är ändå ute på sommarbete så lokalen var ledig" berättade Erik inför premiären, där även wallumnerna Anton Eriksson, baryton, och Victoria Power, piano, samt sopranen Jacqueline Miura medverkade. Fårhusoperan blev en stor succé och projektet fortsatte i fem års tid.